

Proposta de catàleg d'activitats extraescolars des de la participació dels i les joves de Salt i impulsat des del programa Juguem.

Júlia Bajona Pino¹

Resum

Les activitats extraescolars tenen un gran impacte en el desenvolupament dels infants i joves que hi participen activament. El present article té l'objectiu principal de presentar una proposta de catàleg d'activitats extraescolars dirigit als i les adolescents de dotze a disset anys d'edat residents al municipi de Salt, Girona. La proposta s'ha dut a terme amb la participació activa dels propis joves, a través d'enquestes i de la implementació d'una eina de personalització educativa com és el mapa d'interessos. A més, s'ha comptat amb la col·laboració i el marc del programa Juguem, el qual ja disposa d'una gran experiència en aquest l'àmbit i en el medi obert del municipi. Es conclou que activitats com les esportives i creatives esdevenen de gran interès. Així doncs, es posa de manifest la necessitat d'obrir el ventall d'activitats per tal de cobrir els interessos i les motivacions socials dels i les adolescents.

Paraules clau

Educació no formal, activitats extraescolars, participació, adolescència, educació 360º, personalització educativa, catàleg, Juguem.

1. Introducció

El present treball es planteja la proposta d'un catàleg d'activitats extraescolars a partir de la participació dels i les joves del municipi de Salt i impulsat pel programa Juguem.

Si ens endinsem en l'educació no formal, podem observar com les activitat extraescolars segons l'evidència científica aporten grans beneficis als infants i joves que hi participen. Per tant, es planteja una proposta creant espais per exercir les capacitats participatives dels i les joves i buscant els aprenentatges significatius en allò que proposen. Per aconseguir aquests aprenentatges significatius es portarà a terme una eina de personalització educativa paral·lelament d'un qüestionari per així identificar els interessos i motivacions dels joves de Salt.

¹Estudiant de 4rt d'Educació Social de la Universitat de Girona. Adreça electrònica: juliaabp2@gmail.com

Arran de les necessitats detectades com l'augment de la població jove de Salt així com la falta d'oferta educativa atractiva en el seu temps lliure fa necessari la creació d'una proposta educativa per ampliar l'oferta per l'etapa evolutiva que es troben ara.

És per això, que es planteja un primer objectiu general el qual pretén implicar als i les joves del municipi de Salt en el disseny i el desenvolupament d'una proposta de catàleg d'activitats extraescolars. Aquest agrupa altres objectius específics com són:

- (a) Generar espais de participació per a conèixer els seus interessos i motivacions.
- (b) Posar en pràctica estratègies de personalització educativa que permetin ajustar el disseny de les activitats al seu context.
- (c) Presentar el catàleg d'activitats extraescolars als i les joves per afavorir la seva implicació en les activitats

A banda, també s'explicita un segon objectiu general el qual és posar en pràctica estratègies que garanteixin una proposta d'activitats extraescolars de qualitat i consensuada. Dintre d'aquest es plantegen altres objectius de caràcter específic:

- (a) Dissenyar conjuntament amb el programa Juguem les activitats educatives a desenvolupar
- (b) Crear sinergies amb altres agents/serveis del municipi per posar en pràctica les activitats dissenyades
- (c) Emmarcar les activitats consensuades en un nou catàleg d'extraescolars per joves del municipi.

L'estructura del següent article està distribuïda en quatre parts. Començant per l'aproximació conceptual on s'explica en més profunditat aquells conceptes clau de la proposta, seguida de la contextualització on s'enfoca des del punt de vista territorial i des del punt de vista de la intervenció. Seguidament, es comença a introduir la proposta explicant la metodologia emprada, que en aquest cas ha estat mixta perquè s'ha utilitzat diferents eines com són l'enquesta i una eina de personalització educativa. Seguint, s'exposa els resultats obtinguts de les dues eines i finalment les orientacions pràctiques per aquelles activitats resultants i la proposta de catàleg final on s'introdueix les activitats escollides i consensuades en el catàleg d'activitats extraescolars del Juguem que s'ofereix actualment.

2. Aproximació conceptual

2.1 Activitats extraescolars.

Tal com indica Trilla (2003) l'educació no formal està formada per totes aquelles entitats, activitats i àmbits d'educació que no formen part de l'àmbit escolar i que s'han creat per assolir uns objectius específics. D'altra banda, Sheila (2016) entén les activitats extraescolars com a aquelles activitats educatives organitzades i sistemàtiques, amb la finalitat d'incidir en els aprenentatges especialment

dels infants i joves fora de l'horari lectiu. Així doncs, podem dir que les activitats extraescolars formen part de l'àmbit no formal.

Les activitats extraescolars presenten una diferenciació clara en quant el seu contingut segons Education Endowment Foundation, per tant, veiem que es focalitzen en tres tipus: activitats d'aprenentatge formal combinant l'activitat de lleure més reforç formatiu, activitats artístiques on es contempla la dansa, la música, el teatre i la pintura i les activitats esportives (Citat per Sheila ,2016, p.5).

Per tant, en el present treball s'entén les activitats extraescolars com aquelles activitats educatives sota el marc de l'educació no formal, les quals es duen a terme en horari no lectiu i estan organitzades i diferenciades segons la seva tipologia.

2.2 Educació 360º

En el marc de referència de l'Educació 360º parteix del plantejament de connectar tant els aprenentatges com l'educació no lectiva tot donant cabuda a la participació de les activitats extraescolars. Per tant, és important, incidir en la seva concepció.

"L'Educació 360º és una iniciativa educativa, social i política que planteja connectar els aprenentatges que es produeixen en tots els temps i espais de la vida de les persones. Ho fa vinculant escola, família i tots els recursos i actius de la comunitat i vetllant per garantir l'equitat i la igualtat d'oportunitats" (EDUCACIÓ 360º. Educació a temps complet, 2018, p. 2).

Seguint el marc de referència de l'Educació 360º, el present treball proposa una proposta de catàleg que tindrà en compte les premisses que la defineixen.

2.3 Dret de participació

Per tal de garantir la participació dels infants i joves en les activitats extraescolars, es veu necessari recolzar-se a la Convenció dels Drets dels Infants de les Nacions Unides, més exactament a l'article 31 on s'hi reconeix el dret dels infants al joc i a participar en activitats culturals, artístiques i lúdiques com poden ser considerades aquestes de tipus extraescolar.

Per tant, fins i tot, esdevé una realitat destacable, ja que està recollida i reconeguda en l'àmbit legislatiu. Cal subratllar la importància que té que la participació en aquestes, esdevingui de manera universal dintre la societat i d'aquesta manera que qualsevol persona pugui participar-hi i beneficiar-se, ja que del contrari, les mateixes activitats extraescolars es converteixen pròpiament en espais de reproducció de desigualtats.

2.4 Beneficis de la participació en activitats extraescolars

Són diversos els beneficis que comporta la participació dels infants i joves en les activitats extraescolars. D'aquesta manera ho ha evidenciat la literatura científica.

Tal com explica Beatriz Artolazabal (2019) el temps dedicat a aquest tipus d'activitats, ajuda als infants i joves al desenvolupament d'una identitat pròpia, on poden aprendre noves aptituds i habilitats així com el coneixement i l'adquisició de nous valors.

D'altra banda tal com indica la UNESCO posa de manifest que la participació dels infants i joves a les activitats extraescolars avui dia és un factor destacable, ja que les mateixes repercuteixen en el desenvolupament cognitiu i social de tots aquests. (citat per Sheila, 2016). Però sobretot, representa un major impacte en aquells que viuen en un entorn més vulnerable. I, per tant, tal com exposen Balibrea, Santos i Lerna (2002) la participació en aquest tipus d'activitats, esdevé un factor d'inclusió per aquells infants que es troben en una situació de risc social. (citat per Morata i Alonso, p.49, 2019)

A més a més, segons Network for youth success (2016), organització dedicada a l'àmbit de l'educació no formal dels joves a Nova York, manifesten que les activitats extraescolars aporten als joves un seguit d'impactes classificats en diferents àmbits, des d'una vessant més acadèmica, passant per l'emocional i de salut i acabant per la part comunitària.

En aquest sentit hi destaquen una millora en els aprenentatges acadèmics, comportant un augment d'assistència a l'institut així com una millora en habilitats d'estudi i expectatives formatives fet que acaba creixent el nombre de casos graduats i la motivació per seguir estudiant. En l'àmbit de salut, fan èmfasi a la reducció d'obesitat infantil i la prevenció de drogues així com d'embarassos. Pel que fa a la comunitat, s'hi recalca una millora en la conciliació laboral i familiar així com una millor cohesió social que possibilita consegüentment la reducció de conductes de risc ja sigui per exemple conductes de consum de tòxics o delinqüència juvenil.

2.5 Importància de la implicació dels i les joves en el disseny de les activitats extraescolars.

La implicació dels infants i joves al disseny i planificació de les extraescolars on hi participaran comporta una sèrie de beneficis. En un primer lloc, podem destacar el grau d'empoderament dels nens i les nenes que els mateixos obtenen a partir de la seva participació activa. En aquesta línia, tal com diuen Soler, Trilla, Jiménez i Úcar (2017) l'empoderament és <<el procés que incrementa les possibilitats que una persona pugui decidir i actuar de forma consegüent sobre tot allò que afecta la seva pròpia vida, participar en la presa de decisions i intervenir de forma compartida i responsable en el qual afecta a la col·lectivitat de la que forma part.>> D'aquesta manera també tal com indiquen Soler, Rodrigo i Corbella (2019) posen de manifest que la participació en aquests espais possibilita que les persones assumeixin responsabilitats de decisió i actuació a més de ser un context òptim per a l'assaig de responsabilitats, de projectes, d'experiències participatives tot incidint en el mateix empoderament .

Això fa referència segons Soler, Trilla, Jiménez i Úcar (2017) a dues condicions: per una banda que la persona vagi adquirint i desenvolupant una sèrie de capacitats personals i per altra banda que el context faciliti exercir efectivament aquestes capacitats. Tanmateix, Txus Morata i Israel Alonso (2019) en el seu estudi sobre les evidències consultades, destaquen com a elements més significatius: la necessitat de crear estructures i espais per fomentar la participació i també, la participació activa dels menors en l'elecció i planificació del seu temps lliure.

És per això que dintre la metodologia per a plantejar i treballar en la proposta de catàleg s'ha vetllat i es té en compte en tot moment el fet de facilitar-los l'espai perquè puguin participar activament i puguin expressar i fer arribar les seves opinions, així com els seus interessos i motivacions. Per tant, esdevé important també conèixer la diferent tipologia de participació existent per a estudiar-les i escollir les que propiciïn aquests espais de participació.

2.6 Participació i tipus de participació.

Novella (2008) exposa que «La participació infantil és l'essència del desenvolupament personal, col·lectiu i comunitari. Ens formem com a ciutadans i ciutadanes en la mesura que tenim l'oportunitat d'exercir els nostres drets civils en el marc dels grups i comunitats que estem implicats». Al respecte, autors com Trilla i Novella (2001), proposen quatre formes de participació infantil (citada per Novella, 2008, p.78-86):

(a) Participació simple: entén la participació donant valor a la implicació de la persona i la interacció que tingui amb la resta per tal de dur a terme competències participatives.

(b) Participació consultiva: es necessita la implicació dels participants per donar la seva opinió, proposant i valorant les diferents formes i en diferents espais.

(c) Participació projectiva: la persona a partir de la participació activa passa a ser agent de canvi. La persona pren responsabilitat i compromís durant les diferents fases del procés participatiu des de l'inici fins al final. Per tant, és important fomentar l'espai perquè aquesta pugui intervenir de manera activa.

(d) Metaparticipació: Aquesta darrera, és de més complexitat, ja que en aquest cas els participants són els mateixos demandants i creadors de nous espais de participació. Té un caràcter reivindicatiu, ja que es lluita pel dret a la participació i expressar la seva opinió i un caràcter més reflexiu valorant les condicions de la seva participació.

Així doncs, es poden trobar experiències participatives que impliquin més d'una forma de participació, entenent que no són excloents sinó complexes i multidimensionals.

Per tant, a partir d'entendre la participació i la seva tipologia segons aquests autors, la proposta plantejada a continuació és coherent amb una participació més consultiva i projectiva en la que es té en compte l'opinió, els interessos i les motivacions dels joves.

2.7 Personalització educativa

Dins del marc de la proposta plantejada, s'ha abordat una eina de personalització educativa. En aquest sentit la mateixa contribueix a la creació d'aprenentatges significatius en allò que els i les joves estan realitzant. Per tant, és important primer de tot incidir en la seva concepció.

<<Segons Coll, Esteban-Guitart e Iglesias (2020) defineixen la <<personalització educativa com un conjunt de propostes, estratègies, recursos i actuacions encaminades a connectar els aprenentatges amb els interessos, decisions, projectes i experiències de l'aprenent, sent la finalitat última que l'aprenent pugui donar sentit i valor personal al què aprèn (...). És aquella activitat, pràctica o experiència que vincula els interessos, objectius i opcions dels aprenents amb els objectius i activitats educatives a partir de la seva participació-implicació en el control-elecció dels processos implicats (què, com i quan aprendre)>>. (Coll, Esteban-Guitart e Iglesias, 2020, p. 396)

Tenint en compte aquesta definició, en el present treball s'ha buscat la connexió d'aquells aprenentatges dels joves de Salt juntament amb els seus interessos i motivacions. Per fer-ho durant la implementació de la part pràctica, s'ha portat a terme una eina de personalització educativa mitjançant la mostra d'un grup de joves. Per altra banda, també s'ha dut a terme un qüestionari amb la mateixa finalitat.

Són diversos els recursos i estratègies existents, entre aquests Esteban i Iglesias (2020) destaquen alguns com: la balança emocional, mapes personals i col·lectius d'identificació d'interessos, identificació d'identitats a través d'artefactes identitaris, cartografies de l'aprenentatge i itineraris educatius personalitzats. No obstant això, finalment s'ha considerat realitzar el mapa d'identificació d'interessos, ja que a través d'aquesta ens permet identificar aquells interessos a aprendre més significants per tal d'adaptar-los posteriorment a les activitats. S'ha considerat una eina prou dinàmica i la que es pot adaptar a les característiques del grup, fent referència a l'espai i temps del qual es disposa.

2.8 Experiències de catàleg.

Prenent en consideració l'experiència del municipi de Manlleu² on s'ha realitzat un catàleg d'activitats extraescolars destinat a infants i adolescents tenint presents aspectes qualitatius, equitatius i les necessitats i els interessos el col·lectiu al qual s'adreça la proposta. Durant l'elaboració, es va prendre en consideració la participació de diferents agents educatius com Instituts, AMPA, tècnics de l'Ajuntament i entitats educatives. En aquest cas es va abordar la

2 Catàleg d'activitats extraescolars de Manlleu 2020-21: <https://entradesmanlleu.cat/filtre/>

necessitat d'ofrir una oferta àmplia i diversa d'activitats per poder també d'aquesta manera garantir la igualtat d'oportunitats en els menors, sobretot propiciant l'accés d'aquells que prèviament no gaudien de l'oferta d'activitats.

Per tant, entenem com a catàleg una eina que presenta l'oferta d'activitats extraescolars en aquest cas segons els àmbits d'actuació i sota aquest concepte es durà a terme la proposta pràctica.

3. Contextualització

3.1. Context des del punt de vista territorial

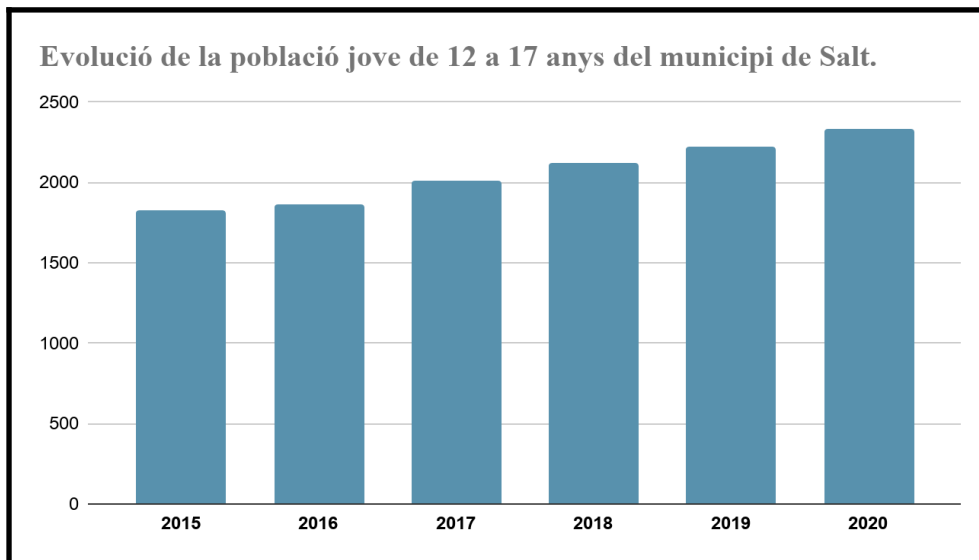
Per entendre la realitat d'un territori, necessitem coneixe'l. Per aquest motiu, a continuació s'han detallat dades que ajuden a entendre l'elecció d'aquest context on s'emmarca la proposta plantejada i la justificació d'aquest projecte.

Salt és un municipi de la comarca del Gironès on actualment segons les dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya (IDESCAT,2020) compta amb un total de 32.138 habitants. Aquest municipi agrupa un nombre elevat de població infanto-juvenil de la qual gran part d'aquesta fa ús de l'espai públic en el seu temps lliure. A més, l'aglomeració de la població d'origen immigrant, dona cabuda al fenomen de la multiculturalitat donant lloc d'aquesta manera a la trobada de persones amb experiències i cultures diverses. Segons la mateixa font, hi ha un alt percentatge de la població nascuda a l'estranger, ja que gran part dels joves d'aquest municipi van néixer a altres països, principalment a l'Àfrica, Amèrica Central i Europa. Tal com s'exposa al Pla Local de Joventut (PLJ) (2020-2023) "Donat aquest alt percentatge ha comportat temor i desconexió cap al que és "diferent", prejudicis i conflicte fruit de conviure i compartir uns recursos i espais limitats".

A banda d'això, és conegut que el municipi de Salt engloba una alta mobilitat de població la qual dificulta d'aquesta manera la cohesió social i també, l'arrelament de persones dintre la comunitat (PLJ, 2020-2023).

Pel que fa a les famílies que resideixen en aquest territori, se sap que viuen una situació significativa de vulnerabilitat social, ja que per exemple l'any 2018 presentaven una Renda Familiar Bruta Disponible d'uns 12.100€ per habitant segons dades de l'IDESCAT (2020). Aquesta quantia monetària és prou inferior si es compara amb les de la comarca del Gironès. Aquestes darreres ascendeix fins als 16.600€ per habitant (IDESCAT, 2020). D'aquesta manera, es posa de manifest dintre el PLJ (2020-2023) la situació de pobresa, desigualtat i exclusió social que presenta la població de Salt, entre ells els joves.

Gràfic 1: Evolució de la població jove de 12 a 17 anys del municipi de Salt



Font: Elaboració pròpia extreta de dades de l'IDESCAT

Segons les dades de la mateixa font, en aquest gràfic mostrat anteriorment es pot observar com l'evolució de la població jove de Salt entre els 12 i 17 anys ha anat augmentat progressivament fins a arribar a un total de 2.336 joves l'any 2020. A diferència a l'any 2015, on es comptava amb un total de 1826 joves de la mateixa edat. L'augment en els darrers cinc anys en aquesta població ha estat notable posant de manifest, ja que la societat actual esdevé canviant, noves necessitats. Per aquest motiu es considera necessari un plantejament de l'oci i els recursos educatius destinats als joves per tal que tinguin un temps lliure que sigui al mateix temps educatiu.

En el Pla Local de Joventut 2020-2023, s'observa la proposta plantejada en el present treball com és coherent amb la proposta plantejada dintre del Pla, ja que en el mateix també es pren en consideració la veu, la participació i els interessos d'aquest col·lectiu diana.

Aquest pla local recull com els participants destaquen entre altres problemàtiques, un sentiment d'inseguretat i la presència de conductes delictives en el municipi de Salt. Realitat que es vincula clarament i estretament amb l'alta densitat de població i la situació de vulnerabilitat social d'aquest territori. A més, s'ha recollit en el mateix document que la població juvenil tendeix a reunir-se socialment en el medi obert tot i que una part d'aquests participen en equipaments juvenils de referència com és la Fàbrica Jove. (PLJ, 2020-2023).

3.2. Contextualització des del punt de vista d'intervenció.

La proposta presentada s'ha elaborat a partir del procés participatiu de joves de 12 a 17 anys escolaritzats en l'etapa educativa de secundària a Salt. Per arribar a aquests joves, s'ha comptat amb

el suport de diferents entitats i associacions del municipi, com són el Programa Juguem, la Fàbrica Jove i l'Estació Jove. No obstant això, les dues entitats de referència d'aquesta proposta són el Programa Juguem i la Fàbrica Jove.

3.2.1. Programa Juguem

Juguem, és un projecte socioeducatiu el qual articula un seguit d'activitats socioeducatives especialitzades en el lleure, esport i activitats culturals les quals estan desenvolupades en el medi obert. No obstant això, disposa d'activitats que es realitzen en equipaments municipals com algunes de les activitats extraescolars que ofereixen. Els seus destinataris són especialment els infants i joves, però també es contempla treballar amb la participació i col·laboració de les seves famílies. Les línies d'actuació del programa Juguem en són quatre: (1) Juguem? Patis i places, (2) Juguem? Després de l'escola, (3) Lleure educatiu, (4) Juguem? Segurs a Salt. En tot cas entrarem més en detall amb les activitats extraescolars que formen part del "Juguem? Després de l'escola", ja que és el tema central de la proposta plantejada.

Específicament aquest curs acadèmic 2020-2021 entre les activitats dirigides als joves de secundària es troben les següents activitats: circ, futbol net, bàsquet, teatre, natació i fusió de balls. Pel que fa al Futbol Net, aquesta està subvencionada al cent per cent per la Fundació Barça i per tant, no té cap cost per als participants.

Quant a la resta, estan subvencionades pròpiament per l'Ajuntament de Salt i, per aquest motiu, es poden oferir a preu públic quasi gratuïtament.

El programa Juguem en aquest procés d'elaboració del catàleg, ocupa un lloc imprescindible, per dos motius:

En primer lloc, l'entitat actua com agent facilitadora de detecció de necessitats arran del seu treball i experiència al medi obert, ja que a través de la seva trajectòria s'ha pogut detectar una sèrie de necessitats que ajuden a justificar aquesta proposta. Per una banda hi ha el projecte de dinamització de patis exclusivament per joves, prova pilot que neix de la necessitat detectada d'ampliar els espais d'oci per als mateixos en el seu temps lliure educatiu i també, per la falta de participació dels joves en els espais públics dinamitzats pel mateix Juguem a causa de la creença de que són per infants més petits. Aquesta prova pilot es va realitzar entre el mes d'octubre i desembre del 2020 i segons la coordinadora general del Juguem (Tània Descals) va tenir molt d'èxit en quan a la seva participació, ja que hi va haver una bona acollida i els joves es sentien protagonistes del projecte, donat per la seva exclusivitat.

Per altra banda, la necessitat central per la qual va néixer el projecte Juguem va ser arrel la necessitat detectada de donar resposta a tots aquells infants que es trobaven jugant en el medi obert en el seu temps lliure. Avui dia, una gran part d'aquells infants ja es troben en l'etapa de

l'adolescència i, per tant, presenten altres necessitats les quals també s'han d'abordar i cal donar-hi resposta. (2) Actua esdevenint dinamitzador de la tasca educativa i comunitària amb relació als joves mitjançant les activitats extraescolars aprofitant el vincle que s'ha establert aquests anys que porten dinamitzant al medi obert. És per aquest motiu per la qual s'ha optat a elaborar conjuntament la proposta de catàleg d'oferta educativa d'activitats extraescolars.

3.2.2. Fàbrica Jove

La Fàbrica Jove és un equipament juvenil destinat als i les joves de Salt entre la franja d'edat de dotze a divuit anys. És un espai de trobada, on s'executen diverses activitats al llarg de la setmana. Es porten a terme la dinamització de diferents activitats i projectes proposats pels mateixos joves com poden ser l'Espai obert, que es compon per diferents racons pròpiament a les instal·lacions de la Fàbrica Jove on s'hi poden trobar ordinadors, també s'ha equipat amb taules perquè puguin jugar a ping pong, jocs de taula, etc. I per últim, també duen a terme activitats de caràcter més dirigit com poden ser hort, limbo, espai d'estudi entre d'altres. Tota aquesta oferta d'activitats amb l'objectiu de proporcionar un espai de trobada educatiu.

4. Proposta

La proposta plantejada ha seguit un procés on primerament s'ha efectuat un estudi del territori i població on es vol portar a terme l'objectiu de la proposta, oferir un ventall d'activitats extraescolars pels adolescents i joves de Salt. Aquest procés ha estat seguit per la recollida de dades tot guiada per una metodologia mixta on per una banda s'ha elaborat una enquesta anònima i una eina de personalització educativa que en aquest cas ha estat un mapa d'identificació d'interessos.

4.1. Eines

En primer lloc, s'ha portat a terme la recollida de dades de forma anònima a partir d'una **enquesta** elaborada que recull un total de 10 preguntes. La finalitat d'aquesta ha estat saber quants/es joves de Salt participen en activitats extraescolars, si tenen o no coneixement i si participen en el Programa Juguem, i en cas de voler i poder participar en una altra activitat extraescolar, quina o quines són les que més els hi motiven. Per tal d'elaborar l'enquesta s'ha utilitzat la plataforma de Google Forms, ja que és fàcil d'utilitzar i s'adequa a la tipologia de preguntes que s'ha necessitat fer. En total s'han recollit quaranta-vuit enquestes a través de les diferents vies que s'esmentaran més endavant.

En segon lloc, quant a l'**eina de personalització educativa**, s'ha portat a terme un mapa d'identificació d'interessos, ja que s'ha considerat que entre les diferents eines que existeixen

aquesta s'apropia més al grup el qual va dirigit donat que ha estat la primera presa de contacte i la intenció era que fos més dinàmica per tal d'atraure l'atenció dels participants.

Per tal que fos més visual i es pogués recollir la informació de manera grupal i conjunta s'ha fet la creació d'un mural que reculli tres columnes: FER, ACTIVITATS I APRENDRE.

- A. Fer: "En què ets bo o bona?"
- B. Aprendre: "Què t'agradaria aprendre?"
- C. Activitats: traducció de les anteriors columnes, és a dir, dels interessos i habilitats dels participants en possibles propostes d'activitats extraescolars.

La implementació d'aquesta dinàmica ha consistit en quatre parts:

(1) En primer lloc, s'ha repartit un foli a cada participant, el qual ha estat distribuït en dos columnes, una amb la pregunta "En què ets bo o bona?". Posteriorment, se'ls ha repartit els post-its on els adolescents han hagut d'escriure les seves respostes. Tot seguit, han enganxat els post-its al mural, més exactament a la columna del "FER" i per últim, s'ha agrupat les respostes segons categories similars.

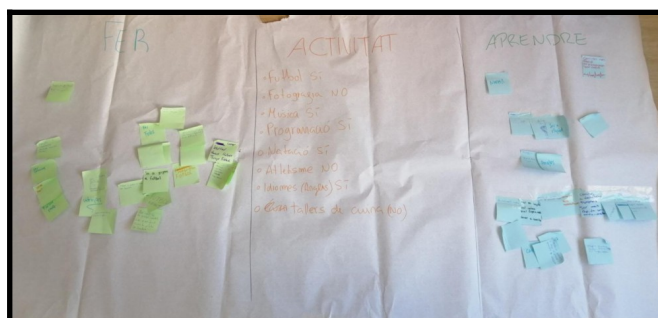
(2) Seguidament, i tot seguint la mateixa dinàmica, s'ha treballat l'"APRENDRE" sota la pregunta "Què t'agradaria aprendre?".

(3) En tercer lloc, s'ha analitzat de manera conjunta les respostes exposades a les anteriors columnes i s'ha procedit a traduir-ho en possibles activitats extraescolars. Recollint-les en la tercera columna d'"ACTIVITATS". En aquest cas s'ha observat que algunes ja existeixen i hi participen i d'altres activitats no són oferides actualment.

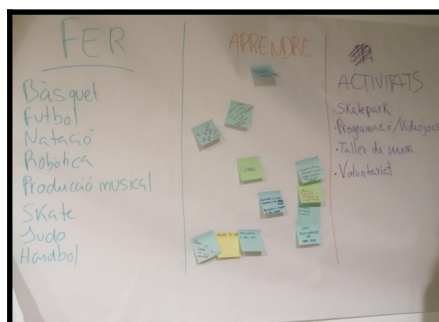
(4) En últim lloc, s'ha fomentat un espai de conversa on s'ha explorat possibles barreres que impedeixen la participació d'aquests joves en les activitats ofertes.

En aquesta dinàmica han participat un total de dos grups. El primer ha estat conformat per divuit adolescents mentre que, el segon un total de vuit joves. La metodologia emprada en cadascun dels grups ha estat diferent degut la limitació del temps per a executar l'activitat i les característiques dels participants. Així doncs, amb el grup 1 s'ha treballat les columnes de "FER" i d'"APRENDRE" de manera inicialment individual mentre que amb el grup 2 s'ha fet la columna de "FER" de manera grupal i oral. No obstant això, la columna d'"APRENDRE" s'ha plantejat igual que el grup 1.

Imatge 2: Mapa d'interessos grup 1.



Imatge 3: Mapa d'interessos grup 2.



4.2. Temporalització eines

Cronològicament pel que fa a les enquestes s'han realitzat entre l'abril i maig gràcies al suport de diferents agents educatius que treballen amb joves dintre el municipi de Salt. Aquests agents han estat: (a) el Programa Juguem, concretament a les activitats extraescolars que hi participa algun/a jove; (b) l'Estació Jove, on s'ha mantingut oberta l'enquesta a un ordinador per als i les joves que assistissin en l'establiment; (c) l'Agrupació Escolta i Guia Sant Cugat-Salt i (d) a peu de carrer.

Paral·lelament i amb referència a la realització del mapa d'identificació d'interessos, s'ha dut a terme a la Fàbrica Jove una sessió al mes de maig amb la participació de joves entre dotze i catorze anys distribuïts en dos grups diferents. Amb el primer grup s'ha dut a terme la pràctica amb uns quaranta-cinc minuts aproximadament mentre que amb el segon grup s'ha pogut destinar mitja hora.

4.3. Participants

Els joves que han col·laborat arrel les seves respostes a l'enquesta i la seva participació activa dintre la dinàmica de mapa d'interessos han estat joves entre dotze i disset anys residents a Salt. Entre aquests participants s'ha pogut observar una gran diversitat cultural.

4.4. Resultats

4.4.1. Anàlisi enquestes

Analitzant els resultats d'aquestes enquestes es poden observar i concloure diferents aspectes que es detallen a continuació:

(a) Gènere i edat

Es pot destacar que la participació més elevada ha estat del gènere femení, amb un 58,3%. La mateixa no ha estat amb una diferència molt significativa al gènere masculí, el qual ha tingut una participació d'un 41,7%.

A continuació, i fent referència a l'edat, es detalla la participació de cadascuna de les franges: (a) franja 12 -13 anys: 25% de participació; (b) franja 13-14 anys: 29,2% de participació; (c) franja 14-15 anys: 22,9% de participació; (d) franja de 15-16 anys: 18,8% de participació i (d) franja de 16-17 anys: 4,2% de participació.

Es pot veure, segons els resultats exposats, que els i les joves que han tingut major incidència i participació han estat els i les que pertanyen a la franja d'edat de 13-14 anys. Mentre que la franja d'edat de 16-17 anys ha estat la menys participativa.

(a) Usos del temps

Pel que fa als usos del temps durant les tardes dels i les participants, es pot observar com el més freqüent és participar en una activitat extraescolar i/o sortir al carrer amb els amics i amigues seguidament de quedar-se a casa i en les últimes posicions, assistir a la Fàbrica Jove o bé participar en alguna activitat del Juguem.

(c) Coneixement i participació del programa Juguem

Pel que fa al coneixement i/o participació del programa Juguem s'ha observat que un 93,8% dels enquestats són coneixedors del recurs mentre que només un 6,2% no el coneix.

Cal destacar, que només un 31,3% hi participa activament en alguna activitat essent les dos més proposades Patis i places amb un 50% i Futbol Net com a activitat extraescolar amb un 22,7%.

Contràriament s'ha recollit que un 68,7% dels coneixedors del Juguem no són participants.

El fet que hi hagi un tant per cent tant elevat de coneixement del Juguem, fa pensar que és un factor a favor a l'hora de plantejar les activitats, ja que ja hi ha un vincle previ i una coneixença d'aquest.

(d) Participació en les activitats extraescolars.

Quant a la participació en les activitats extraescolars cal comentar que aquesta esdevé força elevada per part del col·lectiu estudiat.

Les dades recollides posen de manifest que el 77,1% dels enquestats hi participen activament. Tot i això, un 22,9% no són consumidors d'aquestes essent la primera justificació que les activitats no són

prou atractives o del seu interès, en segon lloc a causa de la desconeixença envers les mateixes i en tercer lloc, per obligacions de cuidat familiar.

L'heterogeneïtat de les activitats extraescolars en les quals participen la mostra estudiada, no varia massa, ja que les activitats esportives essent futbol i bàsquet les que troben en primer lloc de preferència. Seguidament ha estat l'activitat artística de teatre l'ocupada en tercer lloc i finalment, una darrera de caràcter més acadèmic com és la de reforç educatiu.

En aquest sentit, els resultats obtinguts ens donen a entendre la necessitat de crear una oferta més atractiva i més motivadora cap als joves d'aquest municipi.

(e) Motivació per fer més o altres activitats extraescolars.

Pel que fa a la motivació dels enquestats en la participació de noves activitats extraescolars s'ha observat que un 68,8% dels participants han mostrat interès.

A continuació, dintre de la mateixa enquesta se'ls ha facilitat un llistat amb possibles activitats, les quals pertanyen a diferents tipologies i àrees.

Dintre d'aquest ventall es comenten aquelles que han tingut una valoració de cinc o més votacions.

En primer lloc, l'activitat esportiva de **voleibol** es percep com l'activitat més destacada amb setze votacions. La mateixa ha estat molt equilibrada quant al gènere, sortint votada per set noies i nou nois.

El mateix passa amb l'activitat de **fotografia**, la qual ha estat votada per un total de nou participants. Dintre d'aquests s'hi troben cinc noies i quatre nois.

Seguidament, **teatre** ha estat votada per un total de set persones, de les quals quatre són noies mentre que tres són nois.

Per anar acabant, quant a l'activitat de **programació i robòtica**, ha estat votada per cinc persones, quatre d'elles són nois mentre que només ha estat escollida per una noia.

Per últim, l'activitat de **Street Dance (Hip-Hop)** ha estat votada per un total de cinc noies.

La resta de propostes han estat votades de manera minoritaria.

4.4.2. Anàlisi mapa d'interessos

Arran dels resultats de la dinàmica a continuació es mostren els resultats obtinguts segons si les activitats les quals els joves mostren un interès, si es fan o no en el municipi de Salt. A més també es comenta quina és l'entitat que dur a terme i gestiona l'activitat.

Les activitats que sorgeixen arran de la dinàmica i que a més s'ofereixen al municipi són: _

- **Futbol:** aquesta activitat ha sorgit en els dos grups treballats. Actualment s'ofereix des dels clubs federats i des del Juguem tot i no ser federat. En aquest cas, molts dels participants ja hi participen. Per tant, es considera que no és necessari incidir en aquesta activitat.
- **Música:** la proposta ha estat esmentada al primer grup. S'inclouen els interessos d'aprendre a cantar, a tocar el piano i l'ukelele. En aquest cas, existeix l'oferta però des de l'àmbit privat. Es desconeix l'oferta de caràcter públic. Es pot preveure una possible barrera econòmica ja que normalment l'àmbit de les arts i la música, acostuma a ser de caràcter elitista.
- **Programació de videojocs:** aquesta activitat s'ha donat en els dos grups. El recurs ja existeix i és impulsat per una entitat privada com és l'ERAM Zeta, que ofereix l'activitat d'extraescolar de creació de videojocs.
- **Natació:** Activitat que ha sorgit del primer grup, per una banda a Salt hi ha un Club de Natació impulsat per la Unió de Federacions de Catalunya la qual proporciona servei en la Piscina Municipal de Salt, i per altra banda també es troba en l'oferta del Juguem.
- **Idiomes:** activitat que s'ha esmentat al grup 1. Entre els idiomes que han sortit, han estat l'anglès, el coreà i el patois jamaicà. L'anglès al ser un idioma tan estès arreu és més fàcil de trobar una acadèmia on practicar-lo en el municipi de Salt tot i que també a vegades es dificulta l'accés per l'elevat cost que presenta la inscripció i la quota mensual a una acadèmia. Pel que fa al coreà i el patois jamaicà no s'ha trobat cap acadèmia on l'imparteixin.
- **Voluntariat:** aquesta ha sorgit entre els participants del grup 2. L'activitat va ser plantejada a partir que dos participants anotessin en els interessos d'aprendre: "Ajudar als pobres" i "Ajudar econòmicament als pobres". En aquesta línia, s'han enfocat els dos interessos en la pràctica pròpiament del voluntariat. Entre les entitats del municipi, es troben diverses entitats on es pot ser voluntari/a, a més a més hi ha el Punt de Voluntariat de Salt, el qual dóna suport a aquestes entitats per tal de fomentar el voluntariat i donar suport en aquestes entitats.
- **Fotografia:** aquesta activitat ha sortit representada del grup 1, ja que uns o unes participants van detallar que els hi agradava el món de la fotografia. Rau destacar, que ha estat una activitat resultant de les dues eines efectuades. Es troba en l'oferta d'activitats extraescolars, gestionada per una entitat privada, com és també l'ERAM zeta. No obstant això, durant la pràctica entre els participants es va poder observar un desconeixement de si existia l'activitat de fotografia o no.

Activitats que han sorgit durant la dinàmica realitzada però que no s'ofereixen a Salt:

- **Cuina:** en el cas de l'activitat de cuina ha sorgit en els dos grups. Cal destacar el gran interès per part d'un nombre elevat de participants.
- **Atletisme:** activitat que ha estat votada en els participants del grup 1. Alguns/es del i les participants, han esmentat que els hi agradaria caminar més ràpid, llavors es va decidir que una activitat per millorar aquesta habilitat i on es podrien treballar altres habilitats relacionades, seria l'atletisme. En aquest cas Salt, no disposa de cap pista d'atletisme, i en aquest sentit s'haurien de desplaçar fins a la ciutat de Girona que sí que n'hi ha.
- **Skate:** activitat resultant dels interessos del grup 2, en aquest sentit es preveu l'obertura d'una pista de pumptrack, en el qual ja està previst una oferta d'activitats educatives destinades als joves de Salt. Per altra banda, també s'està estudiant una possible col·laboració amb el Juguem.

Tot analitzant les dades recollides d'ambdues eines, es pot concloure com a l'edat, trobem com la franja d'edat que han participat més ha estat aquella que recull nois i noies entre dotze i catorze anys. Per altra banda, també podem destacar com hi ha hagut un equilibri quant al gènere, ja que per una banda, segons les dades analitzades del resultat de les enquestes, trobem com el gènere femení ha participat més que el masculí, però en canvi, a la pràctica de personalització educativa, és a la inversa, havent-hi més participació del gènere masculí.

4.5. Disseny de la proposta

A continuació, es presenta el disseny de la proposta que clarifica les activitats que els participants han valorat positivament durant la seva participació a través de les dues eines. Per una banda s'especifiquen orientacions pràctiques a algunes activitats que ja es realitzen així com la possible col·laboració amb altres entitats amb els quals ja compten la població de Salt. Per altra banda es recullen les activitats que no es duen a terme en el catàleg d'activitats extraescolars del Juguem juntament amb diferents suggeriments per a facilitar que les activitats es duguin a terme tot fent ús pròpiament dels equipaments o espais públics i municipals.

4.5.1 Orientacions i catàleg de les activitats més interessades pels joves.

4.5.1.1. Orientacions:

Taula 1: Orientacions pràctiques de les activitats

ACTIVITATS	ORIENTACIONS
Natació	Són activitats que el Juguem ja ofereix pròpiament. Per tant, es valora

Teatre	positivament que ja existeixi l'oferta i per això, es considera incidir en la comunicació i difusió que es fa d'aquestes per tal de donar a conèixer de manera més exhaustiva l'activitat a aquells/es joves que estiguin interessats/des.
Street - Dance (Hip-Hop)	
Programació de videojocs	(1)Aprofitant l'existència de l'entitat ERAMzeta, estudiar una possible col·laboració a través del programa Juguem i l'Ajuntament de Salt, per tal d'obrir les places a preu públic.
	(2)Actualment s'està impartint a tres centres educatius l'activitat de Programació i Robòtica, a través de Salt Espai Digital i impulsat per l'Associació Azahara. En aquest cas es proposa crear una vinculació amb aquesta associació i el programa Juguem, per tal d'estudiar la possibilitat de proporcionar la mateixa activitat però tenint en compte la vessant dels videojocs.
	(3)Finalment, la darrera línia que es proposa, és la contractació d'un professional en aquest àmbit i demanar un espai informatitzat en un centre educatiu o a la Factoria Cultural Coma Cros, per tal de dur a terme l'activitat.
Atletisme	Com s'ha esmentat anteriorment, donat que no hi ha una pista d'atletisme al municipi, es proposa la pràctica d'altres disciplines d'aquest esport, com el cross, tot aprofitant l'espai natural amb vies verdes que hi ha Salt i rodalies.
Voluntariat	Partint de l'existència del Punt de Voluntariat de Salt com s'ha mencionat, es valora una col·laboració amb aquest i el programa Juguem, per tal d'estudiar una possible participació i aproximació dels joves en el món del voluntariat.
Fotografia	(1)Creant una vinculació i col·laboració amb l'ERAMzeta, tal com s'ha plantejat amb l'activitat de videojocs.
	(2)Impartint una activitat de fotografia pròpiament des del Juguem comptant amb una persona especialista en l'àmbit fotogràfic. Amb aquesta última opció, es contempla que l'activitat consideri com a mitjà fotogràfic per una banda càmeres fotogràfiques i per altra banda el telèfon mòbil.

Font: Elaboració pròpia

4.5.1.2. Catàleg d'activitats pels joves de Salt

Finalment, les activitats escollides i consensuades amb la coordinadora del Juguem per incloure-les en l'oferta actual d'activitats extraescolars que s'ofereix des del Juguem són: l'activitat de cuina, fotografia, skate i voleibol. A continuació es presenta una proposta gràfica d'aquest nou catàleg:

Imatge 4: Proposta de catàleg d'activitats extraescolars impulsat pel Juguem

DILLUNS	DIMARTS	DIMECRES	DIJOUS	DIVENDRES
FUTBOL NET CAMP FUTBOL SALT 17.30h a 19.30h	BASQUET MIXTE INSTITUT VALLVERA 16.30h a 18.00h	FUTBOL NET CAMP FUTBOL SALT 17.30h a 19.30h	BASQUET MIXTE INSTITUT VALLVERA 16.30h a 18.00h	FUSIÓ DE BALLS COMA CROS – Sala Cos 16.00h a 17.15h
CIRC COMA CROS – Nau 10 17.00h a 19.30h	CUINA INSTITUT VALLVERA	FOTOGRAFIA COMA CROS	TEATRE COMA CROS – Sala Cos 17.15h a 18.30h	NATACIÓ Uesports – PISCINA MUNICIPAL 15.45h a 16.50h
	SKATE PUMP TRUCK	VOLEIBOL PAVELLÓ MUNICIPAL	PERCUSSIÓ INSTITUT VALLVERA 17.00h a 18.15h	

Aquesta és la proposta de catàleg definitiva, on les activitats escollides s'han afegit de color vermell mentre que les activitats que ja s'oferien s'han mantingut amb el color taronja. Cada activitat nova s'ha complementat amb el lloc on es proposa realitzar-la tot i que tant el dia i el lloc són modificables.

1.6 Conclusions

En aquest article s'ha presentat el resultat d'una proposta de catàleg d'activitats extraescolars comptant amb la mateixa participació dels i les joves de Salt.

Quant als resultats s'ha considerat que s'hagués valorat positiu disposar d'una mostra més elevada, però tot i això les vies utilitzades, és a dir, recórrer als agents educatius que treballen pròpiament amb la mostra de participants han permès recollir uns resultats que s'han valorat suficients i de qualitat per presentar una proposta acord amb els objectius que s'havien plantejat inicialment.

D'altra banda, l'anàlisi posterior dels resultats del mapa d'interessos, ha permès veure altres possibles activitats i dinàmiques a realitzar que haguessin pogut ser vàlides a l'hora de recollir les dades. No obstant això, s'ha considerat que el temps ha sigut un factor d'influència, ja que la

disponibilitat a la qual s'ha pogut accedir per tal de dur a terme la recollida de dades amb el grup de joves va ser limitada en el temps.

En relació a les noves activitats escollides pel catàleg (cuina, voleibol, fotografia i skate), s'ha valorat positivament la seva implementació donada l'existència dels equipaments municipals necessaris per la seva realització en el municipi de Salt. Per altra banda, s'ha valorat gratament la seva viabilitat, ja que actualment existeix una gran oferta dels professionals especialistes que impartirien dites activitats.

Aquesta proposta s'ha considerat que hauria de ser prou atractiva. Tot tenint en compte que estem en un punt àlgid de l'era digital s'opta per una proposta de difusió digital, de manera que amb la mateixa podrien conèixer amb exactitud l'oferta, és a dir, que els participants coneguin més detalladament els objectius, la metodologia i altres detalls de les activitats. Finalment la proposta de catàleg consensuada amb la coordinadora general del Juguem, es farà arribar per tal que valori la implementació de les activitats resultants.

Pel que fa a les limitacions de la creació d'aquesta proposta, es podria comentar que en un primer moment estava previst realitzar les enquestes a través dels centres educatius de secundària. Per fer-ho, s'ha intentat posar-se en contacte amb les Tècniques d'Integració Social (TIS) de cada centre a través del contacte de l'Educador de Carrer, però malauradament no hi va haver una resposta. És per aquest motiu que s'ha valorat noves vies que han estat les que s'han efectuat finalment.

Durant la dinamització de joves, s'ha observat una manca d'autoconeixement en ells mateixos/es la qual ha limitat la profunditat en els seus interessos i habilitats. Comportant alhora una limitació en les seves propostes quant a noves activitats extraescolars. A més a més, aquest desconeixement d'un mateix a comportat la influència grupal.

Arran de l'objectiu dintre de la pràctica de conèixer quines són les barreres que impedeixen i limiten al jovent de Salt per tal de conèixer i accedir posteriorment a les activitats extraescolars, s'ha evidenciat que una possible barrera és el factor econòmic. En aquest sentit, un factor beneficiós i que pot propiciar que aquests joves formen part de l'activitat i que es donin a terme els seus interessos, és que el Programa Juguem ofereix activitats amb un cost econòmic simbòlic o fins i tot gratuïtes degut les subvencions d'altres entitats.

Les potencialitats detectades d'aquesta proposta són diverses. Es considera que els resultats obtinguts són de qualitat, ja que s'ha comptat amb la participació activa del col·lectiu el qual està adreçada la proposta. Una altra potencialitat a destacar, és el fet de comptar amb el suport pròpiament del Programa Juguem, el qual va dirigit el catàleg d'activitats extraescolars i a més a més, ja és coneguda entre la població jove de Salt. D'altra banda, també s'ha tingut en compte

mantenir i propiciar una mirada 360º per tal d'enriquir a l'hora de buscar la connexió de les activitats amb les entitats i associacions del municipi. Per últim, es valora la viabilitat de dur a terme la implementació de la proposta donant resposta a la necessitat inicialment coneguda la qual justifica l'objectiu d'oferir una oferta d'activitats atractives i al mateix temps assumibles.

Per últim i fent referència als aprenentatges obtinguts i que m'emporto després de realitzar aquest treball, és que quan dissenyem i fem propostes de treball amb persones, a vegades poden anar d'acord amb el guió que havíem preparat però altres vegades no. És per això que considero important tenir en compte aquesta possibilitat, i així prendre consciència i adaptar allò que s'ha preparat a les necessitats del grup. Com educadora, en l'àmbit professional he pogut consolidar l'aprenentatge de tenir present en tot moment a qui va dirigida la proposta i que aquesta s'adeqüi a les seves necessitats i interessos. També destacar l'aprenentatge de tenir una mirada àmplia de la població diana incideix de manera que la mateixa et permeti un conjunt de recursos i un ventall de possibilitats més extens per tal de facilitar l'acció com a professional de l'educació social. A més també m'agradaria posar en valor que durant el procés d'elaborar aquesta proposta, més concretament, el dia de la implementació de la part pràctica, aquest procés m'ha permès créixer personalment i professionalment, ja que durant el mateix vaig poder observar en quines etapes d'aquest procés m'he sentit més còmode. De manera que això comportarà en l'àmbit professional un autoconeixement quant a quines funcions com a educadora em puc sentir més competent.

REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES

- Ajuntament de Salt. (2020) *Pla Local de Joventut 2020-2023*. Recuperat de: https://www.viladesalt.cat/wp-content/uploads/2020/08/PLA-LOCAL-DE-JOVENTUT-2020-23_270520.pdf
- Ajuntament de Salt. (2016) *Pla Local de Joventut 2016-2019*. Recuperat de: <https://www.seu-e.cat/documents/28465/6288886/Pla+Local+de+Joventut+2016-2019/e8653745-d954-4f89-ae7e-9295f06d96e4>
- Alonso, I. i Artexte, K. (2019). *Educación en el tiempo libre: la inclusión en el centro*. Octaedro
- Artolazabal, B. (2019) << Pròleg >>, a Alonso, I. i Artexte, K. [1] *Educación en el tiempo libre: la inclusión en el centro*. Barcelona, Octaedro, (2019), p.13-14
- Esteban, M., Iglesias, E., González, J. i González, I. (2020). La personalización educativa en tiempos de cambio e innovación educativa. Un ejemplo ilustrativo. *Aula abierta*, 49 (4), 395-402. [10.17811/rifie.49.4.2020.395-404](https://doi.org/10.17811/rifie.49.4.2020.395-404)
- Fundació Jaume Bofill, Federació de Moviments de Renovació Pedagògica i 'Àrea d'Educació de la Diputació de Barcelona. (2018). *Educació 360º a temps complet*. Recuperat de <https://www.educacio360.cat/wp-content/uploads/2019/01/Disseny-fulleto-vertical-web.pdf>
- González, S. (2016) *Quin impacte tenen les activitats sobre els aprenentatges dels infants i joves?*. Fundació Jaume Bofill.
- Iglesias, E. i Esteban, M. (2020). *Com situar infants i joves al centre d'un estiu enriquit?*[Webinar]. Fundació Jaume Bofill. <https://obrirmeducacio.cat/videos/centre-estiu-enriquit>
Jaume Bofill.
- Institut d'Estadística de Catalunya (2021). *Població per nacionalitat, sexe i edat any a any*. Recuperat de <https://www.idescat.cat/pub/?id=pmh&n=9145&geo=mun:171557>
- Institut d'Estadística de Catalunya (2021). *Renda Familiar Disponible Bruta*. Recuperat de <https://www.idescat.cat/pub/?id=rfdbc&n=13301&geo=mun:171557>

Llei 12/2009, de 10 de juliol, d' Educació, Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya, 5422, pp. 56589-56682. Recuperat de http://educacio.gencat.cat/web/.content/home/departament/publicacions/monografies/llei-educacio-index-analitic/llei_deducacio_catalunya_amb_index_analitic.pdf

Morata, T. I Alonso, I <<El tiempo libre educativo, clave en la construcción de identidades personales, ciudadanía activa y sociedades inclusivas>> a Alonso, I. i Artexte, K. [1] *Educación en el tiempo libre: la inclusión en el centro*. Barcelona, Octaedor, (2019), p. 37-49

Nacions Unides (1989). Convenció sobre els drets de l'infant. Comissió de la infància de Justícia i Pau. Catalunya: Observatori de la infància i l'Adolescència de Catalunya, adscrit a la Secretaria de la Família del Departament de Benestar Social.

Network for youth success. (2016). *The value of afterschool programs*. Recuperat de <https://networkforyouthsuccess.org/wp-content/uploads/2017/08/Afterschool-Fact-Sheet-July-2016.pdf>

Novella, A. (2008). Formas de participación infantil: la concreción de un derecho. *Educación social: Revista de intervenció socioeducativa*. (38), 77-93.

Soler, P., Corbella, L. i Rogrigo, M.P. (2019) <<El reto educativo del empoderamiento juvenil>>, a Alonso, I. i Artexte, K. [1] *Educación en el tiempo libre: la inclusión en el centro*. Barcelona, Octaedor, (2019), p.129-141

Soler, P., Trilla, J., Jiménez, M. i Úcar, X. (2017). La construcción de un modelo pedagógico del empoderamiento juvenil: espacios, momentos y procesos. *Pedagogía Social. Revista interuniversitaria*, (30), 19-34. 10.SE7179/PSRI_2017.30.02

Trilla, J., Gros, B., López, F. i Martín, M^{aj}. (2003). *La educación fuera de la escuela. Ámbitos no formales y educación social*. Ariel Educación.

Trilla, J. (2003). <<Introducció>>, Trilla, J., Gros, B., López, F. i Martín, M^{aj}. [1] . *La educación fuera de la escuela. Ámbitos no formales y educación social*. Barcelona, Ariel Educación, 2019, p.11-14

Traducció al castellà:

Resumen

Las actividades extraescolares tienen un gran impacto en el desarrollo de los niños y jóvenes que participan activamente. El presente artículo tiene el objetivo principal de mostrar una propuesta de catálogo de actividades extraescolares dirigido a los y las adolescentes de doce a diecisiete años de edad residentes en el municipio de Salt, Girona. La propuesta se ha llevado a cabo con la participación activa de los propios jóvenes, a través de encuestas y de la implementación de una herramienta de personalización educativa como es el mapa de intereses. Además, se ha contado con la colaboración y el apoyo del programa Juguem, el cual ya dispone de una gran experiencia en este ámbito y en el medio abierto del municipio. Se concluye que actividades como las deportivas y creativas son de gran interés. Así pues, se pone de manifiesto la necesidad de ampliar la oferta de actividades para cubrir los intereses y las motivaciones sociales de los y las adolescentes.

Palabras clave

Educación no formal, actividades extraescolares, participación, adolescencia, educación 360°, personalización educativa, catálogo, Juguem.

CRITERIS DE LA REVISTA: TEMPS D'EDUCACIÓ

1. Els articles poden estar escrits en català, castellà, anglès, francès i portuguès.
2. L'extensió dels originals serà aproximadament de 8.000 paraules o 40.000 caràcters amb espais. En aquests límits s'inclouen: notes, bibliografia, taules, gràfics i apèndixs.
3. Tots els documents hauran d'enviar-se en format Word.
4. L'estructura de l'article serà:
 - Títol.
 - Autoria.
 - Resum principal.
 - Paraules clau en l'idioma de l'article.
 - Cos de l'article.
 - Referències.
 - Traduccions del resum i de les paraules clau (veure apartat 16 per a més informació).

5. *Títol principal*

- En l'idioma de l'article.
- En negreta.
- Majúscula inicial absoluta.

Exemple:

La dignidad del hombre a la luz de la misericordia de Dios: algunas notas sobre la penitencia en Lutero

6. *Autoria*

- Sota el títol principal.
- Alineat a l'esquerra.
- Incloure una nota a peu de pàgina per cada autor que contindrà: ocupació actual, currículum de 3-4 línies i adreça electrònica.

7. *Resum*

- En l'idioma de l'article.
- Extensió màxima: 10-12 línies.

8. Paraules clau

- En l'idioma de l'article.
- Extensió màxima: 8 paraules.
- La inicial de la primera paraula en majúscula.
- La resta anirà en minúscules.
- Separades per coma.
- Incloure un punt final.

Exemple conjunt dels punts 7 i 8:

Resum

Quiere la boca exhausta vid, kiwi, piña y fugaz jamón. Fabio me exige, sin tapujos, que añada cerveza al whisky. Jovencillo emponzoñado de whisky, ¡qué figurata exhibes! La cigüeña tocaba cada vez mejor el saxofón y el búho pedía kiwi y queso. El jefe buscó el éxtasis en un imprevisto baño de whisky y gozó como un duque. Exhibanse politiquillos zafios, con orejas kilométricas y uñas de gavián. El cadáver de Wamba, rey godo de España, fue exhumado y trasladado en una caja de zinc que pesó un kilo. El pingüino Wenceslao hizo kilómetros bajo exhaustiva lluvia y frío, añoraba a su querido cachorro. El veloz murciélago hindú comía feliz cardillo y kiwi. La cigüeña tocaba el saxofón detrás del palenque de paja. Quiere la boca exhausta vid, kiwi, piña y fugaz jamón. Fabio me exige, sin tapujos, que añada cerveza al whisky. Jovencillo emponzoñado de whisky, ¡qué figurata exhibes! La cigüeña tocaba cada vez mejor el saxofón y el búho pedía kiwi y queso. El jefe buscó el éxtasis en un imprevisto baño de whisky y gozó como un duque. Exhibanse politiquillos zafios, con orejas kilométricas y uñas de gavián. El cadáver de Wamba, rey godo de España, fue.

Paraules clau

Paraula 1, paraula 2, paraula 3, paraula 4, paraula 5, paraula 6, paraula 7, paraula 8.

9. Títols d'apartats i subapartats

- Tots han d'estar enumerats en l'ordre correcte.
- En negreta.
- Majúscula inicial absoluta.

10. Cos de l'article

Es redactarà amb una mida de lletra 11. A més a més, els títols hauran de seguir el format establert al punt 9 per poder distingir adequadament les seccions i subseccions existents.

11. Segles

Els segles s'hauran d'escriure en versaletes i en minúscules.

12. Notes

- Hauran de situar-se al peu de la pàgina corresponent.
- Aniran enumerades correlativament.
- Caldrà indicar el numerador de la nota al lloc pertinent dins del text.

- Les notes a peu de pàgina queden reservades per ampliar, exemplificar i comentar aspectes considerats importants en relació amb el cos del text.
- Queden excloses les marques a referències bibliogràfiques apuntades en el cos del text.

13. Taules, gràfics i figures

- Hauran d'intercalar-se en el lloc que els correspon dins del text.
- El títol ha de ser breu, clar i explicatiu, successiu a la paraula "Taula", "Gràfic" o "Figura", segons correspongui, acompanyat del número que el designa (han d'enumerar-se en nombres aràbics seqüencialment dintre del text).
- El títol s'haurà d'inserir a la part superior de l'objecte, alineat al centre i en negreta.
- L'alineació general de l'objecte serà centrada.
- La font de la taula, del gràfic o de la figura es situarà a la part inferior de l'objecte, alineada a l'esquerra i sense negreta.
- Cal presentar els gràfics i les taules en un format que permeti obrir-los per a possibles correccions.
- Es prega limitar-ne el nombre.

Exemple:

Taula 1. Evolució dels grups de població més gran de 64 anys de la població resident a Espanya per grups quinquennals a 1 de gener de 2012 i de 2052

Grups d'edat	2012	2052	Creixement absolut	Creixement relatiu (%)
65 a 69 anys	2.182.424	2.596.284	413.860	18,96
70 a 74 anys	1.737.846	3.031.001	1.293.155	74,41
75 a 79 anys	1.700.049	3.066.833	1.366.784	80,40

Font: Instituto Nacional de Estadística (INE). Proyección de Población a Largo Plazo.

14. Cites i referències dins del text

- Les citacions textuals (literals) de menys de 40 paraules s'inclouran en el cos del text, sempre entre cometes baixes (« »).
 - Al final de la citació, s'indicarà entre parèntesis la marca de referència bibliogràfica de la manera següent: (Autor, any, pàgina). Exemple: (Lorenzo, 1999, p. 125) o (Lorenzo, 1999, p. 125–126).
 - No aniran mai a peu de pàgina.
- Les citacions textuals (literals) de més de 40 paraules aniran en paràgraf apart, amb una mida de lletra inferior a la del cos del text i amb una sagnia esquerra superior (és a dir, entrat).

- Al final de la citació, s'indicarà entre parèntesis la marca de referència bibliogràfica de la manera següent: (Autor, any, pàgina). Exemple: (Lorenzo, 1999, p. 125) o (Lorenzo, 1999, p. 125–126).
- El punt final s'haurà d'incloure abans del parèntesi de la referència, però en cap cas després d'aquest.
- No aniran mai a peu de pàgina.

Exemple:

La resposta queda a les mans de l'administració autonòmica, que entre els seus reptes imminents té el traspàs de competències educatives (...) D'avant d'aquesta nova situació, sensibilitat lingüística i sensibilitat social serien les dues línies clau per a una política lingüística adequada. Sensibilitat lingüística en el sentit que no hi ha llengües millors que d'altres i que, per tant, tothom té dret a desenvolupar les seves capacitats des de la llengua pròpia; i sensibilitat social referida a obrir vies per a dur a terme una normalització lingüística que estigui més d'acord amb la realitat plurilingüe i pluricultural de l'Aragó. (Huguet, 1998, p. 256)

15. Referències bibliogràfiques

- S'inclouran en un apartat independent al final de l'article i abans de les traduccions del resum i de les paraules clau.
- Amb sagnia francesa.
- Criteris i exemples de citació en funció del tipus de document:

Llibre

Cognoms, N. (any de publicació original) *Títol*. Lloc d'edició, Editorial, any de l'edició consultada (si és diferent de l'any de publicació original).

Exemples:

Cañabate, D.; Calvet, G. i Bassachs, M. (2016) *Dansa a l'Escola. Mapa de Bones Pràctiques*. Girona, Servei de Publicacions UdG.

Capítol de llibre

Cognoms, N. (any de publicació del llibre) «Títol del capítol», a Cognoms, N. [ed.] *Títol del llibre*. Lloc d'edició, Editorial, any d'edició, volum, pàgines.

Exemple:

Pineau, G. (2013) «Enseñar como si no cayese el cielo: epistemología de la transdisciplinariedad, la posibilidad de que los estudiantes universitarios de hoy construyan conocimiento en las aulas», a Paredes, J.; Hernández, F. i Correa, J.M. [eds.] *La relación pedagógica en la universidad, lo transdisciplinar y los estudiantes. Desdibujando fronteras, buscando puntos de encuentro*. Madrid, Universidad Autónoma de Madrid, p. 9-25.

Article de revista

Cognoms, N. (any de publicació de la revista) «Títol de l'article». *Títol de la revista* (Lloc d'edició, Entitat editora o responsable quan es presti a confusió), volum (número), pàgines.

Exemple:

Kandler, K.H. (2017) «Luther and Lutherans on Confession, the Forgotten Sacrament». *Lutheran Quarterly*, 31 (1), p. 50-63.

Text de revista electrònica a Internet

Cognoms, N. (any de publicació a la xarxa) «Títol de l'article». *Títol de la revista electrònica* (Lloc d'edició, Entitat editora o responsable), volum (número), pàgines (document en línia). Recuperat de: adreça URL [accés: data].

Exemple:

Serafini, F. (2003) «Informing Our Practice: Modernist, Transnational, and Critical Perspective on Children's Literature and Reading Instruction». *Reading Online* (Canadà i EUA), 6 (6), p. 1-7. Recuperat de: <http://frankserafini.com/publications/serafini--informing-practi.pdf> [accés: 2.10.2013].

Comunicació o ponència a congressos, jornades, etc.

Cognoms, N. (any del congrés) «Títol de la comunicació». *Títol del congrés*. Ciutat, Entitat científica organitzadora del congrés.

Exemple:

Berman, E. i Mitchell, K.W. (1986) «High efficiency low cost tandem photovoltaic modules: the way to go». *Photovoltaic Solar Energy Conference*. Sevilla, Commission of the European Communities.

Legislació

Títol de la regulació, *Nom de la publicació oficial*, núm. publicació §, secció de la publicació (any de publicació).

Exemple:

Ley Orgánica 4/2015, de 30 de marzo, de protección de la seguridad ciudadana, *Boletín Oficial del Estado* 77 § 27216 a 27243 (2015).

Tesi doctoral

Cognoms, N. (any de lectura) *Títol*. Ciutat de lectura, Universitat de lectura (tesi doctoral; director de la tesi [opcional]).

Exemple:

Queralt Mitjans, I. (1988) *Dinámica mineral de los procesos de devitrificación en vidrios basálticos*. Barcelona, Universitat de Barcelona (tesi doctoral; director: Carles de la Fuente Cullell).

16. Traduccions del resum i de les paraules clau

- Si l'article és en català o castellà, aquests es traduiran al castellà o al català, al francès i a l'anglès.
- Excepcionalment, en cas que l'article sigui en portuguès, es traduiran al català, al francès i a l'anglès.
- Les paraules clau traduïdes seguiran els mateixos criteris que les principals.

17. Les persones interessades poden enviar els seus articles a temps@ub.edu